

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz nettoowy jednorazowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 33. — Telefon Nr. 50.

Ojciec św. uważa galszą wojnę za zbrodnię.

ZURICH, 28 | 9. „Neue Züricher Nachrichten“ otrzymuje ze sfer watykańskich informację treści następującej:

W Watykanie już na pewien czas przed ogłoszeniem odpowiedzi mocarstw centralnych na notę Ojca św., otrzymano wiadomość, że Niemcy podczas rokowań pokojowych żądają będą ogólnego rozbrojenia i utworzenia sądów rozjemczych.

Skoro Niemcy przyjęły najważniejsze warunki pokoju, Ojciec św. uważa dalsze prowadzenie wojny za szaleństwo a nawet za zbrodnię.

Nastroje pokojowe w Anglii.

ROTTERDAM, 28 | 9. Wszystkie dzienniki angielskie stwierdzają zgodnie, że propaganda pokojowa w Anglii czyni postępy nie tylko wśród socjalistów, ale i w kręgach burżuazji liberalnej.

Czy będzie pokój?

HAAGA, 28 | 9. „Commen Sense“, organ b. wydawcy „Economiste“ Hirsta, pisze w ostatnim numerze co następuje:

Obecny ruch pokojowy w Niemczech i Austro-Węgrzech wywarł w Anglii wielkie wrażenie i w kręgach dobrze poinformowanych panuje pogląd, że będzie można uniknąć kampanji zimowej. Pogląd ten wspomniane osoby zamierzają wytuszczyć w parlamencie.

Co może być kluczem do pokoju.

STOKHOLM, 28 | 9. „Aftonbladet“ przypuszcza, iż tylko zdobycie Petersburga stanowić będzie klucz do pokoju.

Rosja a pokój oddzielny.

ZURICH, 28 | 9. Według otrzymanych tutaj wiadomości wiarogodnych, ponowne zamiary Rosji zawarcia pokoju separatywnego, stały się przedmiotem konferencji miarodajnych sfer koalicji.

Suchomlinow skazany.

PETERSBURG 28 | 9. Trybunał skazał byłego ministra wojny Suchomlinowa za zdradę stanu, nadużycie zaufania i oszustwo na bezterminowe więzienie.

Suchomlinowowa została uniewinniona.

Jak się bronili Suchomlinow?

PETERSBURG 28 | 9. W procesie Suchomlinowa zamknięto dziś rozprawę.

W swej obronie końcowej wywołał Suchomlinow, że stan armii rosyjskiej, gdy ją przejął z rąk swych poprzedników, był tak straszny, że 4 lata, w ciągu których stał na czele ministerjum wojny, nie byłoby wystarczająco na przeprowadzenie poważnej reorganizacji. Mimo to, — mówił Suchomlinow — dokonałem bardzo poważnego dzieła, skoro już na początku wojny postawiliśmy na froncie liczne jednostki, których, naturalnie, nie mogliśmy obficie zaopatrzyć. Po-

prawilem stosunki w wojsku tak dałoby, że Niemcy z obawy przed naszą ofensywą musieli zawrócić z drogi do Paryża, gdy mieli go już zdobywać.

Przed Bogiem i przed ludźmi nie mam sobie do zarzucenia żadnego przestępstwa.

Przy ostatnich słowach Suchomlinow wybuchnął łzami.

Następnie przemawiała żona Suchomlinowa. Wśród też powiedziała: Nie jesteście przestępcami, ani mój mój, ani też ja.

Następnie przysięgli udali się na naradę nad 12 pytaniami w sprawie winy, z których 10 dotyczyło Suchomlinowa, a 2 jego żony.

WOJNA.

Największy

Komunikat austriacki.

WIENIEN. (B. W. T.) Urzędowo ogłoszą 28 września:

Front wschodni:

W okolicy na wschód Radowiec chwiliami ożywił się ogień artylerji nieprzyjacielskiej.

Włoski teren walk:

W okolicy Tohale patroli górskie dotarli poza front nieprzyjacielski, wysadziły tam w powietrze dwie stacje kolei linjowej, zniszczyły kilka magazynów i powróciły bez strat, wiodąc jeńców.

Jednemu z wybitnych polskich polityków oświadczone, że rząd austriacki w sprawie Legionów nic nie przedsięwziął na własną rękę, tylko we wszystkim stosował się do życzeń Naczelnego Komitetu Narodowego — zatem wszystko to, co działo się w ostatnich czasach w łonie Legionów, było wyrazem wskazówek, udzielonych danym sferom przez Naczelny Komitet Narodowy.

Co słychać nowego?

Drugi okres ofensywy.

Według zapewnień korespondenta wojennego gazety paryskiej „Matin“ rozpoczął się drugi okres 11-ej ofensywy włoskiej nad Isonzo. Okres ten ma odznaczać się tem, iż będzie on ostateczny i nader krwawy. Rząd włoski wychodzi z tego punktu widzenia, że tylko z wielkimi trudnościami byłoby można przeprowadzić jeszcze jedną kampanję zimową, dlatego też wywarł on nacisk na naczelną komendę wojskową w celu przyspieszenia operacji wojennych.

Operacje te podobno już się rozpoczęły.

O zmniejszenie armji rosyjskiej.

Pet. ag. tel. donosi: Projekt zmniejszenia armji rosyjskiej powstał z dwóch przyczyn: Po pierwsze, kraj nie może pozostawać dłużej bez robotnika; po wtóre, korzystne będzie uwolnienie armji od zbyt starych lub ranionych żołnierzy, których skutecz-

ność bojowa nie może być wielka. Poza tem projektowany środek może przynieść rządowi znaczną ulgę pod względem finansowym, gdyż zmniejszy wypłatę zapomóg rodzinom mężów, powołanych do wojska. Można by w ten sposób zaoszczędzić miliony rubli.

Regent Abisynji.

Siostra misyjna Georgina pisze z Hararu (kraju Galsów): Odyła się tutaj koronacja nowej władczyni, a księżę Tafari został naznaczony regentem i następcą tronu. Uroczystość ta odbywała się w stolicy, ozdobiona mnóstwem flag. Wystrzaliły armatnie w południe oznajmiły wszystkim, że akt koronacyjny dokonał się w Alis Abeba. Na misji zaintonował biskup Jarousseau „Veni Creator“ przed sumą na intencję nowych władców, po Mszy zaś odśpiewano „Te Deum Laudamus“. Cieszyliśmy się już w duchu, że minęły przykre i ciężkie dla nas czasy. Ale niestety, już następnego ranka dowiedzieliśmy się, że muzułmanie zamordowali parę chrześcijan, zapalili 6 wsi i wzięli do niewoli mieszkańców. Dzieci i kobiety musiały w nocy uciekać wraz z mężczyznami i misjonarzami. Przez 70 kilometrów ścigali ich wrogowie, nim po trzech dniach marszu dotarli nareszcie do małego miasteczka Assako. Nie uniknęli oni jeszcze niebezpieczeństwa w zupełności, ale bliższych szczegółów nie znamy.

Genjalny dezertor.

Przed sądem francuskim stanął obecnie dezertor, który w sztuce ukrywania się przed władzami zdobył chyba światowy rekord.

Jest on właścicielem gospody w Bontauger de Draney. W pierwszym roku wojny urządził sobie w piwnicy swojej restauracji wygodne gniazdko, doskonale zaprowiantowane i przebył w nim 30 miesięcy.

Codziennie między godziną 2 a 3 w nocy odbywał konieczną dla zdrowia przechadzkę. Bądź co bądź przez trzy lata blisko ukrywał się we własnym domu — trzeba nie lada sprytu.

Piwnica, w której mieszkał, wysłana była dywanami, wytapetowana, oświetlona elektrycznością, wygodnie umeblowana i zaopatrzona w piecyk.

Chwila bieżąca.

— W kręgach watykańskich sądzą, że noty pokojowe państw centralnych już w niedługim czasie doznają uzupełnień.

— Ojciec św. wystąpi z nowymi niespodzianymi propozycjami.

— W sprawie wyboru prezesa Koła w Galicji toczą się dalej układy między frakcjami, sprawa ta ma być załatwiona niebawem w drodze kompromisu.

— W Petersburgu, utworzona przez Kierenskiego czerwona gwardja liczy 85,000 ludzi, uzbrojonych w karabinki i karabinki.

— Wszystkie oddziały kozaków, które na rozkaz Kornilowa opuściły front, powróciły tam znowu na rozkaz rządu.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie 12.

Czwartkowe posiedzenie Rady miejskiej zebrało o godz. 5 m. 35 prezes Kondratowicz, stwierdzając obecność 22-ich radnych.

Nim przystąpiono do rozpatrywania poszczególnych punktów porządku obrad, dyr. Kondratowicz odczytał zawiadomienia władz okupacyjnych treści następującej:

O 28.257 mk. 59 fen.

Na ostatnim posiedzeniu swym, Rada odrzuciła wniosek władz o wypłacenie kasie powiatowej mk. 28.257 fen. 59 za utrzymanie cementu sądów pokoju, jednakże naczelnik powiatu, jako władza nadzorcza unieważnia tę uchwałę Rady i nakazuje kasie Magistratu wypłacenie wspomnianej sumy urzędowi powiatowemu.

Inne zawiadomienia.

Następnie przewodniczący czytał inne pisma, a mianowicie zawiadania Rada, że z pożyczki miesięcznej mk. 100 000 zatrzymane zostały mk. 12.200 fen. 55 przez inspekcję celową.

Uchwała z dnia 20 lipca o powiększeniu racji mięsa nie może być urzędowo ogłoszona, gdyż w powiecie częstochowskim jest bardzo chude.

Nagły wniosek Magistratu.

Do prezydium wpłynął nagły wniosek Magistratu w sprawie podwyższenia ceny prądu. Jak już pisaliśmy w „Gońcu”, czynna jest obecnie specjalna Deputacja do spraw Elektrowni, która zbadała nadzwyczaj dokładnie stan finansowy stacji elektrycznej i przedstawiła Radzie odpowiedni memoriał, w którym pisze, iż uważa za konieczne podwyższenie ceny prądu i zastosowanie szeregu ograniczeń, w jego zużywaniu Elektrownia w warunkach obecnych przynosi poważne straty, ze względu na drożyznę paliwa, materiałów potrzebnych itd. wobec tego zaproponowane zostało Radzie uchwalenie co następuje:

1) cena prądu podniesioną być musi od 1-go września r. b. o 20—30 proc. za kilow.

2) obowiązować będzie szereg postanowień Dep. elektr. w sprawie oszczędzania prądu.

3) miasto wydzierżawi od fabryki Peitzerów lokomobilę, a na kosztu tego przeprowadzenie kabla potrzeba mk. 18.000.

Rada długo dyskutowała w sprawie powyższych trzech warunków, przy zastosowaniu których miasto nie będzie przebiegać przez awarie prądu u. w dyskusji przemawiali radni: Fogelbaum, Torbeczko, Jastrzębski i inni, wreszcie wniosek Magistratu uchwalono.

Dla oszczędności dodaliśmy, że kilowat prądu kosztować będzie, nie jak obecnie 80 fen. lecz 1 mk., a cena dzierżawy licznika podniesioną będzie do 2 i pół mk. miesięcznie, odpowiednio podwyższoną zostanie cena energii do motorów itd.

O mięso dla ludności.

Na wniosek rad. J. Zagórskiego, poczyniono zmiany w porządku obrad a mianowicie, opinię komisji mięsnej uznano za kwestię najbardziej palącą i nad nią rozpoczęto obrady.

Referował sprawę zaopatrzenia m. Częstochowy w mięso rad. Zagórski, który w imieniu komisji mięsnej odczytał długi szereg danych, świadczących o wadliwym zaopatrywaniu mia-

sta w ten niezbędny artykuł żywnościowy, wskazał niedokładności obecnego systemu zaopatrywania.

Mówca w imieniu komisji proponował, aby Magistrat poczynił starania u władz o wydzielanie ludności 90 gr. tygodniowo na osobę, aby zniesiono ceny maksymalne na masło, jajka, jakoteż, aby policjanci, restauratorzy i inne osoby zaopatrzone w przeróżne świadczenia, karteczki itp. ugiwne zaświadczenia, mieli osobną jatkę.

Memoriał przewidywał też inny sposób sprzedaży mięsa, a mianowicie kartkowy i oddany w ręce rzeźników miejscowych bez pominięcia żadnego z właścicieli jatek.

Dokoła memoriału wywiązała się dyskusja, w której przemawiali radni: Zagórski, Jastrzębski, Nierenberg, Czapiak i Jarmułowicz, wreszcie uchwalono przesłać opinię komisji do Magistratu, z prośbą o zastosowanie innego systemu sprzedaży, co też przedstawiciele Magistratu przyrzekli uczynić.

Burza w Radzie miejskiej.

Na wniosek rad. Torbeczki drugim punktem obrad było wysłuchanie opinii Magistratu o udzielenie stałego subsydjum miesięcznego celem prowadzenia kuchni robotn. dla Zw. Zawodowych Polskich i Stow. Szerzenia Oświaty wśród Robotn. żydowskich.

...Na sali zapanowała cisza i słychać było tylko głos przewodniczącego, odczytującego opinię Magistratu, który orzekł, że w obecnych warunkach udzielanie stałych subsydjów z kasy miejskiej różnym zrzeszeniom na prowadzenie kuchni, jest rzeczą niepraktyczną, gdyż prócz wspomnianych powyżej instytucji, zwróciłby się szereg innych z podobnymi żądaniami.

Identycznie podobną opinię wydała o sprawie tej Dep. dla biednych, działająca z ramienia Rady.

Po odczytaniu opinii Magistratu i Dep. dla biednych, wywiązała się dość namiętna dyskusja, którą otworzył radny Torbeczko i głosem donośnym oświadczył, że pierwszym wnioskiem, dotyczącym spraw proletariatu, został odrzucony.

— My nie mamy tutaj co robić — o ile Rada nie uchwali wniosku — poparli przedmówcę rad. Jarmułowicz.

Dyskusja ożywiła się... zda się, że z nadciągających chmur padają błyskawice i pioruny w stronę przeciwników wniosku. W podnieceniu padają słowa zbyt mocne w swej treści.

— My się nie wtrącamy do robienia waszych paszletów, dajcie nam kuchnię robotniczą! — wołają przedstawiciele proletariatu.

Głos dzwonka przewodniczącego starsi się uciszyć rozgorączkowanych radnych.

Mówią radni: Jarmułowicz, Zagórski, Torbeczko, Nierenberg, Kanczewski, Uliński i Jastrzębski, jedni za wnioskiem, inni, uznając go za niepraktyczny — contra.

Dwukrotne głosowanie rozstrzyga spór.

Po raz pierwszy 12 głosów za wnioskiem; po raz drugi 10 — przy 22 obecnych.

Na sali słychać głosy, że są radni wstrzymujący się od głosowania, co mogłoby przechylić szalę na korzyść wniosku.

Prezydium nie pyta, kto się wstrzymuje od głosowania i kto jest przeciw wniosкови.

Sprawa udzielenia subsydjum związkowi upada.

Niezadowoleni ze sposobu głosowania i jego wyniku, radni: Torbeczko, Jarmułowicz, Nierenberg, Zagórski, Uliński i Czapiak demonstracyjnie opuściły salę obrad, co też czynią pozostali, gdyż ze względu na brak quorum przewodniczący zamyka posiedzenie.

Z 26-ciu punktów porządku obrad, uchwalono aż... 21

KRONIKA.

Otwarcie politechniki.

Dowiadujemy się, że na politechnice będą otwarte semestry 1, 2 i 4. Wykłady mają rozpocząć się w pierwszych dniach listopada

Ze szkolnictwa.

Dowiadujemy się, że stanowisko inspektora szkół okręgu Częstochowskiego obejmuje p. Walerjan Kuropatwiński, znany naszymu miastu pedagog i b. kierownik I-go Gimnazjum Polskiego w Częstochowie.

Pierwsze posiedzenie Królewsko-Polskiego Sądu Okręgowego.

Dziś w sobotę 20 bm. o g. 9 r. rozpoczęła się obrady pierwszego posiedzenia, na którym odbył się też złożenie uroczystego przyrzeczenia przez ławników, mianowanych z pośrednictwa obywateli naszego miasta przez Departament Sprawiedliwości przy T. R. S.

Przed obchodem rocznicy.

Komisja artystyczna Komitetu obchodu Kościuszkowskiego uprzejmie prosi W. P. zaproszonych przez Komitet do udziału w zespole muzycznym o taskawe przybycie na próbę dziś 29 b. m. o godz. 7 wiecz. do lokalu Gimn. T. O. S., ul. Teatralna 19, I piętro.

Kursy

matematyczno-przyrodnicze w Częstochowie.

Brak odpowiednio wykwalifikowanych nauczycieli w szkołach średnich aż nadto daje się spostrzegać. Prowinę nie jest w stanie wpłynąć na podniesienie poziomu personelu nauczycielskiego klas starszych, tam bowiem winni wykładac ludzie, posiadający wykształcenie wyższe.

Poza stolicą, my jeszcze uniwersytetów nie mamy, ani też w bliższej przyszłości mieć ich nie możemy. Natomiast polepszenie stosunków wśród nauczycielstwa klas niższych szkół średnich, do pewnego stopnia leży w mocy społeczeństwa.

Organizacja Jednorocznych Kursów Matematyczno-Przyrodniczych jest objawem dążności instytucji oświatowych ku podniesieniu naszego szkolnictwa. Jest to jednak projekt, realizacja zależy bezia od poparcia, jakie społeczeństwo udzieli nowej placówce oświatowej. Poparcie to będzie o tyle ułatwione, że nowa organizacja szkolnictwa nie udzieli w przyszłości pozwolenia na obejmowanie posad w szkołach średnich jedynie na mocy świadectwa ukończenia takiej szkoły, a prawdopodobnie i dotychczasowi nauczyciele wojenni, bez wyższego wykształcenia i żadnych świadectw specjalnych, utracą prawo wykładowania.

Towarzystwo Op. Szkolnej w Częstochowie, zakładając Jednoroczne Kursy matematyczno-przyrodnicze, mało na uwadze osoby nawet już działające zajmujące się nauczycielstwem, to też zajęcia na Kursach przeniesiono na czas popołudniowy.

Kurs nauk podzielony jest na 2 części. Semestr pierwszy obejmuje następujące przedmioty, jako obowiązkowe: 1) geometrię analityczną, 2) różniczkę, 3) fizykę z meteorologią, 4) ćwiczenia fizyczne, 5) chemię nieorganiczną wraz z analityczną, 6) zoologię, 7) geologię, 8) zoologię, 9) botanikę, 10) krajoznawstwo i 11) psychologię wychowawczą.

Prócz tego, jako nieobowiązkowe mają być wykładane: powtórzenie trygonometrii, geometria wykreslna i kreślenie.

Semestr 2-gi obejmuje w dalszym ciągu 1) geometrię analityczną, 2) różniczkę, 3) fizykę z meteorologią, 4) ćwiczenia fizyczne, 5) chemię nieorganiczną wraz z analityczną, 6) ćwiczenia chemiczne, oraz przedmioty nowe: 1) chemię organiczną, 2) mineralogię, 3) praktyczną mineralogię, 4) biologię ogólną, 5) ćwiczenia biologiczne, 6) anatomię i fizjologię człowieka, 7) historię pedagogii i 8) ogólną dydaktykę. Jako przedmioty nieobowiązkowe wykładane będą: geometria wykreslna, historia nauk fizyko-matematycznych i przyrodniczych, metodyka nauczania nauk przyrodniczych.

Na słuchaczy zwyczajnych przyjmowani będą jedynie kandydaci, posiadający wykształcenie średnie. Po przesłuchaniu kursu i po złożeniu egzaminów, otrzymają oni świadectwa, wskazujące na dostateczną znajomość nauk matematyczno przyrodniczych i do wykładania ich w klasach niższych szkół średnich. Na słuchaczy wolnych będą przyjmowani bez żadnych ograniczeń, lecz też i żadnych świadectw nie będzie się im wydawać.

Kancelarja przyjmuje prowizoryczne zapisy codziennie od g. 5—6 po poł. w lokalu gimn. T. O. S. (ul. Teatralna 19a).

Ze szkoły rzemieślniczej.

Kancelarja wieczorowej szkoły rzemieślniczo-przemysłowej podaje do wiadomości słuchaczom zapisanym a dotąd do szkoły nieuczeszczającym, iż idą się w sobotę dnia 29 bm. mają bezwarunkowo stawić się w szkole, w przeciwnym razie będą wykreśleni z listy słuchaczy. Do tegoż terminu kancelarja przyjmuje dalsze zapisy od g. 7 do 9 wiecz., ul. Panny Marji 58.

Na front.

„Dowiedziemy się, że ci, byli legioniści, którzy zgodnie z ich życzeniem przeniesieni zostali do armji austriackiej, odeszli już, przeważnie z przemyśla na front, częściowo na wiejski, częściowo zaś na front macedoński.

Zmiany służbowe.

Na miejsce generała-lejtnanta von Gersdorffa gubernatorem w Częstochowie mianowano generała-lejtnanta von Karlewitza.

Susza.

Brak deszczu i prawdziwie sucho-cewa pogoda sprawiły, że panuje w polach straszna susza, która ujemnie bardzo wpływa na kartofle, a kłopotanie ich jest już w całej pełni.

Kopacze wydobywają kartofle na polu jakby z popiołu warzone i pełne obolatyń miejsc, co wróży, że cena tego artykułu pierwszej potrzeby znów odpowiednio podskoczy.

Wobec siewu ziemniaków deszcz jest nadzwyczaj pożądanym, a tu jak na przekór panuje stonecowa pogoda, która przedstawiła nam oudną jesień polską, w całej jej krasi.

W sprawie ochrony koni.

Wedle rozporządzenia pana Naczelnika administracji przy general-gubern. warszawskim każdy wóz cią-

zarowy winien być zaopatrzony od 1 października 1917 r. w hamulce albo kłoc hamulcowy. Wykroczenia będą karane grzywną do 5,000 marek lub więzieniem do 3 miesięcy.

Właścicielom wozów ciężarowych zwraca się uwagę na to rozporządzenie.

Na roboty do Niemiec.

W ubiegłą środę wyjechała większa partja robotników z okolic Częstochowy, Zawiercia i Myszkowa na roboty do Niemiec.

Delegacja nie wyjechała.

Wyjazd delegatów rzemieślników w celu zbierania danych o cechach został odłożony z przyczyn od delegatów niezależnych.

Z Tow. Gimn. „Sokół”.

Dziś w sobotę 29 b. m. o godz. 8 wieczorem w lokalu Gimnastycznym T. O. S. im. H. Sienkiewicza, odbędzie się zwyczajne doroczne ogólne zebranie członków Tow. gim. „Sokół” zwołane w drugim terminie, a tem samem prawomocne, bez względu na ilość przybyłych członków.

Choroby oczu.

Nasi demorosi fabrykanci mydła do wyrobu tegoż używają tugu gryzącego, co przy myciu oczów powoduje zapalenie. Takż sam skutek wywiera mydło z domieszką gliny. Kto więc nie jest pewny dobroci mydła, niech do mycia twarzy go nie używa lub też myje się tak ostrożnie by mydło nie dostało się do oczu.

Z koncertu St. Barcewicza.

Pomimo, iż Barcewicz w krótkim odstępie czasu grał po raz drugi w Częstochowie, jednakże sala teatru była bardziej jeszcze zapełniona, niż poprzednio. Jest to najlepszym dowodem wielkiej sympatii i uznania dla talentu mistrza gry skrzypcowej.

W całym szeregu przepięknych utworów — wymienionych w programie niezmiernie obfitym i bogatym — raz jeszcze przypomniał Barcewicz pierwszorzędne i rzadkie zalety wspaniałej gry swojej, a więc: głęboki i śpiewny ton; subtelne uziocenie, przejrzysta czystość gry i najwyżej różnorodności technika, pozwalająca mu wykonać z łatwością rzeczy najtrudniejsze; którym czarował słuchaczy wyrażających zachwyt swój bukami, brawami, rzucając kwiatów na estradę, oraz ciągłem domaganiem się bisów. Dorzubił więc mistrz „kämpys wiedeński” i mazurka Wiedeńskiego.

P. Lefeld jest nadzwyczaj subtelnym i dokładnym akompanjatorem, a posiada ku temu zalety pierwszorzędne, spokojny, wrodzony umysłkowy i nienie oraz biegłość palców i w czytaniu nut. Korzystnie się też przedstawił jako solista, wykonując między innymi rzecz tak trudną, jak pafraza Liszta, opartą na motywach melodji z opery „Rigoletto” — Verdiego, stosując się jaknajdokładniej do intencji kompozytora.

Co do indywidualności, to ta rozwinięta w miarę fantazji i uduchowienia, które są ważną zaletą gry solowej.

Na bis grał „Chochlika” Griego i Nocturn As—dur Liszta, a cieszył się bardzo sympatycznym przyjęciem.

Potrzeba robotników.

Biuro pośrednictwa pracy przy Radzie Oplek m. Częstochowy poszukuje 60 ciu fachowych ludzi do robot leśnych, w tem 4 gatkowych, 6 traży, 10 cieśli, resztę do rąbania i układania sągów.

Robotnicy ci potrzebni są na wyjazd do guberni tomżyńskiej. Płaca akordowa.

Z Zagłębia.

Żądania pracowników drukarskich w Zagłębiu.

Związek zawołowy polski drukarzy rozstał do właściwej drukarni w Zagłębiu pisma, w którym opierając się na uchwale powziętej przez ogólne zebranie pracowników drukarskich w dniu 23 bm. żąda podwyższenia płacy w stosunku 40 proc. do pobieranej obecnie płacy tygodniowej.

Żądanie powyższe związek uważa za obowiązkujące z dniem 29 bm.

Zbliżka i zdaleka.

Ersatz mydła.

Policia w Katowicach wykryła tajną fabrykę mydła, w której wyrabiano wszelkie gatunki tego dziś tak pożądanego towaru. Skonfiskowano na miejscu 40 etr. gotowego i około 5 etr. niegotowego jeszcze mydła toaletowego. Handel tem mydłem kwitł w całym obwodzie przemysłowym. Sprzedawano je po cenach lichwiarskich pod nazwą mydła budapeszteńskiego. Trudniali się tem handlem żydzi z Polski oraz Galicji.

Napowietrzne przebycie oceanu.

Fachowy współpracownik dziennika „Obserwer” omawia możliwość rychłego przebycia oceanu drogą powietrzną.

Według niego jest to już pewniakiem.

Podkreśla postępy w tym kierunku, zrobione podczas wojny, częste wloty przez kanał i to całych eskadr, ataki na Essen, dalej wlot porucznika Marchala z Francji do Rosji, urządzenia stacji napowietrznych np. pomiędzy Sardynją a stałym lądem itd.

Ponieważ najkrótsza linja pomiędzy St Johns w Newfoundlandji a brzegiem Irlandji wynosi tylko 1,600 mil angielskich, możliwy jest przelot, ponieważ jeszcze przed wojną 24-ro godzinny przelot został uskuteczony.

Przebyto 1,300 mil powolnym aparatem z przeciętną szybkością 49 mil na godzinę.

Obecnie istnieje aparaty o szybkości 80 do 90 mil. Mogą one pracować w powietrzu bez przerwy od 20 do 25 godzin. Do tej pory były aparaty jednomotorsowe, obecnie można wstawić dwa, z których jeden byłby zapasowy. Trudno byłoby utrzymać stale linie proste, ale nawet przy zbieżeniu o 20 stopni na lewo lub na prawo, wynosiłaby nadtożona przestrzeń aż do wybrzeży europejskich 250 mil.

W dodatnich warunkach przelot ten mógłby, uskutecznić w 16 godzin.

Próba pierwszego przelotu nie jest wskazana ze wschodu na zachód, bo pomiędzy innemi trudnościami wiatry zachodnie są częstsze niż stałe i pewne prądy powietrzne ze wschodu.

Czas trwania podróży będzie tak krótki, że koszty w stosunku do dalszych będą minimalne. Dla Anglii i Stanów Zjednoczonych, które obecnie łączą braterstwo broni i których przyszłość jest nie ako zagrożona, postęp, dzięki któremu odległość 6 dni zmniejszy się do jednego jest zwiastunem szarmonizowania dwóch kultur.

Sztuka latania, zdobyta podczas rozlewu krwi, odda luzności podczas pokoju wspaniałe usługi.

Z ostatniej chwili.

Największy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 28 września.

Zachodni płac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na bojuwisku we Flandrii wzmożła się od południa znowu walka ogniowa.

Wieczorem ciężki ogień huraganowy na terenie na wschodzie od Ypern. Tam poszli Anglicy do silnych ataków częściowych na północny wschód od Freezenbergu i na drodze do Menin.

Na obydwóch polach ataku odparto ich ogniem i w walce zbliżka. Na drodze Ypern—Paschendaale siedzi nieprzyjaciel jeszcze w kilku lejach naszej linii frontowej.

Na wybrzeżu była wieczorem działalność artylerji ożywiona, również w kilku odcinkach frontu w Artois wzmożła się czasami.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na północ od Aisne i w Szampacji, ściętno zle powietrze i deszcz działalność bojową za dnia; wieczorem ożywiła się. W kilku miejscach wywiady nasze miały dobre rezultaty. Pod Verdun była po południu walka artylerji silna. Na pełnych w sukcesy lotach, zestrzelił w ostatnich dniach nadporučnik Berthold swego 25-letniego rucznik Wuesthof 22 i porucznik Bülow 21 przeciwnika. Nadporučnikowi Waldhausenowi powieściło się wczoraj zestrzelić samolot i dwa balony na uwięzi.

Wschodni płac boju.

Tylko w niektórych odcinkach między Baltykiem a Czarnym morzem wzmożła się działalność ogniowa po obydwóch stronach nad zwykłą miarę.

Front macedoński.

Półeczki wywiadowcze w Skumbi i delinie Strumy; silniejszy ogień tylko w nizinie Monastyr i na południe zachód od jeziora Oviren.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7 parter front

(obok sądu pokoju I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-jej do 9 i pół rano i od 2-jej do 5-jej po południu.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty „Gońca Częstochowskiego”.

6 pokoi z wygodami z elektr. oświetleniem i pokój z kuchnią i łazienką z kuchnią od 1 paździenika do wynajęcia Szkolna 8. 846—

Przyjmę zastępstwo w godzinach przedpołudniowych Astasiewicz. 860—

Do sprzedania trójciny zaraz Stradomska Nr. 29 Lewandowski. 861—

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od środy 26 go do niedzieli 30-go września r. b. włącznie.

„Sobowtór”

czyli kobieta z tamtego świata.

Wstrząsający dramat małżeński w 5-ciu wielkich częściach.

POKÓJ № 22.

Arcywesola farsa w 3-ch częściach.

Anons. W Czwartek 27 b. m. kinematograf czynny będzie od godziny 7-jej wieczorem z powodu koncertu **Barcewicza.** początek przedstawień w Niedzielę i święta o godz. 3 p.p. w Soboty o godz. 4 p.p. a w dni powszednie o godz. 6 p.p.

Orkiestra koncertowa pod dyrykcją M. SZULCZYŃSKIEGO w programach i afiszach.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od wtorku 25-go do Soboty 29-go Września.

Pojednanie

Wzruszający dramat życiowy w 5-ciu aktach. W roli głównej słynna artystka duńska

Marta Novelly.

SASKA SZWAJCARJA Przygody w podróży.
(Zdjęcie z natury.) (Wyborna komedia duńska.)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Alojzego Salzberga.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Drukarnia i Litografia

F. D. WILKOSZEWSKIEGO

ul. P. Marji № 38.

Wykonywa wszelkie roboty starannie i akuralnie.

Dr. K. Okuszeko

Przyjmuje od 1 Sierpnia
w godz. p. p. 4-6-jej
choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 18-II piętro,
Częstochowa.

DOKTOR MEDYCYNY Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne i
drog moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 807—

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 8—1 i od 3—7 wieczorem
Ceny bardzo przystępne.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6

Potrzebny stróż lub stróżka (pensja miesięcznie rb. 15. Wiad. ul. św. Barbary Nr. 11. 844—

Potrzebny stróż zaraz ulica Szkolna Nr. 7. 849—

Złoty, Nr. 22691 lombardu przy kasie Złoty, Pożyczka. Zastrzeżenie przeciw nieprawemu posiadaniu kwitu zrobione 852—

Zginął kwit lombardu Tow. Poż. Oszeźd Nr. 30040 856—

Jeden lun 2 pokoje z elektrycznością do wynajęcia Teatralna Nr. 1 857—

Kupię kredens, dywany, chodniki, plater stolowy i patefon. Oferty przyjmuje redakcja Gońca dla patefon 856—

Kupię stół dębowy i 12 krzesel do stołowego pokoju oraz biurko dębowe. Oferty w Gońcu sub. „stół” 862—

Do sprzedania ziemia, łąki i budynki z inwentarzem 6 worat od Częstochowy. Cena za 8 mórg 4.000, 13 mórg 6.000, 1 80 mórg 16.000 Wiad. Jasnogórska Nr. 18 róg Teatralnej Polak.

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Obito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego